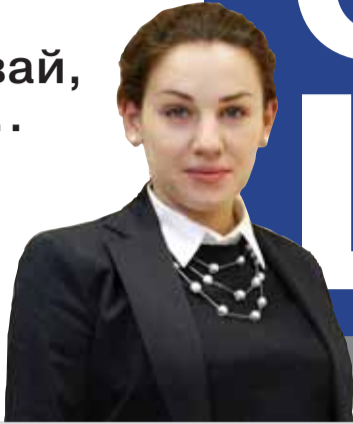

Пряма мова

Бюджет-2010, або прощай, освіто...

стор. 2

ЄДИНИЙ ЦЕНТР

ІНФОРМАЦІЙНЕ ВИДАННЯ ПОЛІТИЧНОЇ ПАРТІЇ «ЄДИНИЙ ЦЕНТР»

За кермом

ДАІ качає права

стор. 6

№33 | 45 | 28 листопада 2009

ІНТЕРВ'Ю

СТОР. 4

Академік Леонід Розенфельд: «Вакцина не повинна ліцензуватися місяцями»

ЄС від першої особи

З обранням першого президента Євросоюзу, в Україні з'являється нагода перебудувати відносини з Європою — адже Брюссель стає більш монолітною та централізованою силою.

► Стр. 3

ЗДОРОВ'Я НАЦІЇ

СТОР. 5

Перехоплювачі подиху

Дефіцит апаратів штучного дихання довів: медична техніка в українських лікарнях на межі колапсу. Старі прилади своє відпрацювали, а нових закуповують лише на три відсотки від потреби. Лікарі скаржаться: держава нараховує гроші, яких ледь вистачає на заробітну плату. Що ж до устаткування та навіть елементарних витратних матеріалів — чиновники мовчать.

Дрібна монета бюджету

ФОТО: PHL

► Стр. 2

«Маски-шоу» висміяли власний ювілей

стор. 8

ПРЯМА
МОВАБюджет-2010,
або прощай,
освіто...

Нас уже привчили до недофінансування в усіх усюдах. І при звичаї. Нас уже не дивує, коли за таким діагнозом недобудовують лікарні і каналізаційні колектори, закривають адміністративні суди і малокомплектні школи. І навіть не обурює. Бо знаємо — від того потерпають усі. Або майже всі.

Ми звикли до незаконності бюджету. У тому сенсі, що він ніколи не має сили закону. А якщо і має, то лише на папері.

І все ж деякі наші фінансові реалії змушують замислитися. Перше. Влада не бачить державного пріоритету ні в освіті, ні в науці. Щоб у цьому переконатися, досить зазирнути в так звану Бюджетну декларацію 2010. Їх там нема. Наука фінансуватиметься наступного року на 0,5% від ВВП, тобто навіть нижче встановленої законом норми (1,7%). Для порівняння: відповідно до Лісабонської стратегії, розбудова «економіки знань» визначена одним із п'яти ключових пріоритетів Євросоюзу з фінансуванням науки в обсязі, не меншому за 3% від ВВП. І при цьому найвищі державні особи ледь не хором закликають українців до євроінтеграції.

Друге. І наука, і освіта мають відверто залишковий принцип фінансування. Тобто грошей дають не стільки, скільки треба, а скільки лишається після силових та інших «породистих» відомств. Для видання підручників, зокрема, в бюджеті-2010 бракує 240 млн грн, моніторингу якості освіти і незалежного оцінювання — 37 млн грн, харчування учнів і студентів із соціально незахищених верств населення — 35 млн грн, стипендій для дітей-сиріт — 120 млн грн тощо. Отака стратегія виживання.

Третє. Навіть коштів, чітко визначених бюджетом, наука й освіта недоотримують на 40–50%. Школа звикла вибивати гроші в управлінців, а тому залежати від них. Влада ігнорує ринкові механізми фінансування шкіл, бо саме практика адміністративного розподілу коштів робить її всевладною. Хоча фінансування шкіл за визначенням має жорстко залежати від кількості учнів та нормативно встановлених параметрів вартості навчання школяра. Адже тільки впровадження європейського принципу «гроші ходять за дитиною» дозволить освіті захиститись як від кризових викликів, так і від сваволі чиновника.

ЛЕСЯ ОРОБЕЦЬ

Тільки впровадження європейського принципу «гроші ходять за дитиною» дозволить освіті захиститись як від кризових викликів, так і сваволі чиновника

ПОЛІТИКА

Монетарна катастрофа

Депутати повернули Тимошенко її проект держбюджету-2010: прем'єр виявилась послідовною у своєму небажанні покращувати життя простих українців

Минуло тижня парламентарії повернули уряду його проект держбюджету-2010. Узагальнюючи висловлювання депутатів, можна сказати, що їм було запропоновано власноруч проголосувати за погіршення соціальних стандартів. І це після того, як Верховна Рада зовсім нещодавно змогла подолати опір урядових сил і прийняти закон про підняття з нового року прожиткового мінімуму (ПМ) на 125 грн — з подальшим поступовим зростанням зарплат. Тепер докладніше про маніпуляції з бюджетом від уряду.

МЕДОВІ ОБІЦЯНКИ

Прем'єрка Юлія Тимошенко у розпал гонити за електоратом обіцяла підвищити зарплати окремим категоріям бюджетників. І вона це дійсно заклала в проект бюджету. Викладачам — надбавку 15% до окладу, лікарям — надбавку 10–30% за вислугу, бібліотекарям — одноразову матеріальну допомогу в розмірі окладу на вирішення побутових питань та на оздоровлення.

Цинічно обійшлися з обіцянками для студентів — їм пропонується стипендія, зафіксована у розмірі... цього річної грудневої! А вже на ректорів звалили індексацію, яка залежить від інфляції (про індексацію трохи згодом).

Всім іншим, кому кандидат в президенти Тимошенко нічого не обіцяла, сподіватись нема на що. Зростання їхніх доходів передбачене у розмірі статистичної похибки.

Уряд хоче будь-що виконати обіцянку, дану прем'єркою МВФ, — не підвищувати доходи населення

З 1 січня 2010 року Кабмін пропонує підвищити розмір прожиткового мінімуму на одну особу (в розрахунку на місяць) на 1,7%, а протягом року — до 9,7%. При цьому людям, які втратили працездатність, абсолютно чітко вказали їхнє місце — зростання ПМ передбачене на 9,6%. Різниця з іншими — всього одна десята процента, але вона є. І таке враження, що вона є тільки для того, щоб хоч якось виказати ставлення уряду до інвалідів.

Депутати, відправляючи бюджет на доопрацювання, також звернули увагу на нелюдське ставлення до армії. Приміром, за документом, родина капітана, який веде постійне чергування, отримує дві тисячі гривень. Ділимо зарплату на чотирьох — капітана, його дружину та двох дітей — і виходить, що офіцер живе за межею бідності. А це людина, яка за необхідності віддасть країні своє життя.

«Той бюджет, який запропонований урядом на забезпечення потреб армії у 2010 році, може дозволити лише потихеньку розпустити Збройні сили. Таке фінансове забезпечення не зможе навіть зупинити стагнацію і деградацію армії», — сказав керівник Центру досліджень армії, конверсії та роззброєння Валентин Бадрак.

ГРІКІ ІНФЛЯЦІЙНІ РЕАЛІЇ

З іншого боку, навіть це зростання ПМ — лише декорація, бо навіть за урядовим прогнозом, інфляція становитиме ті ж 9,7%. Тобто реального підвищення не відбудеться. Більше того, прогнозується реальне зниження доходів людей, закладене діями уряду, спрямованими на пошук грошей на існування.

За словами експерта Школи політичної аналітики НаУКМА Олексія Кошеля, «прямий дефіцит бюджету зараз перевищив 50 млрд грн. Якщо додати всі кредитні зобов'язання та випущені облігації, дефіцит може сягнути 120–140 млрд, тобто фактично 10–12% валового продукту».

«Уряд планує покрити дефіцит держбюджету за рахунок нових внутрішніх запозичень. І найімовірніше, що папери доведеться викуповувати Нацбанку. А щоб це зробити, НБУ буде змушений друкувати гривню й відтак — розкручувати маховик інфляції», — зазначив експерт.

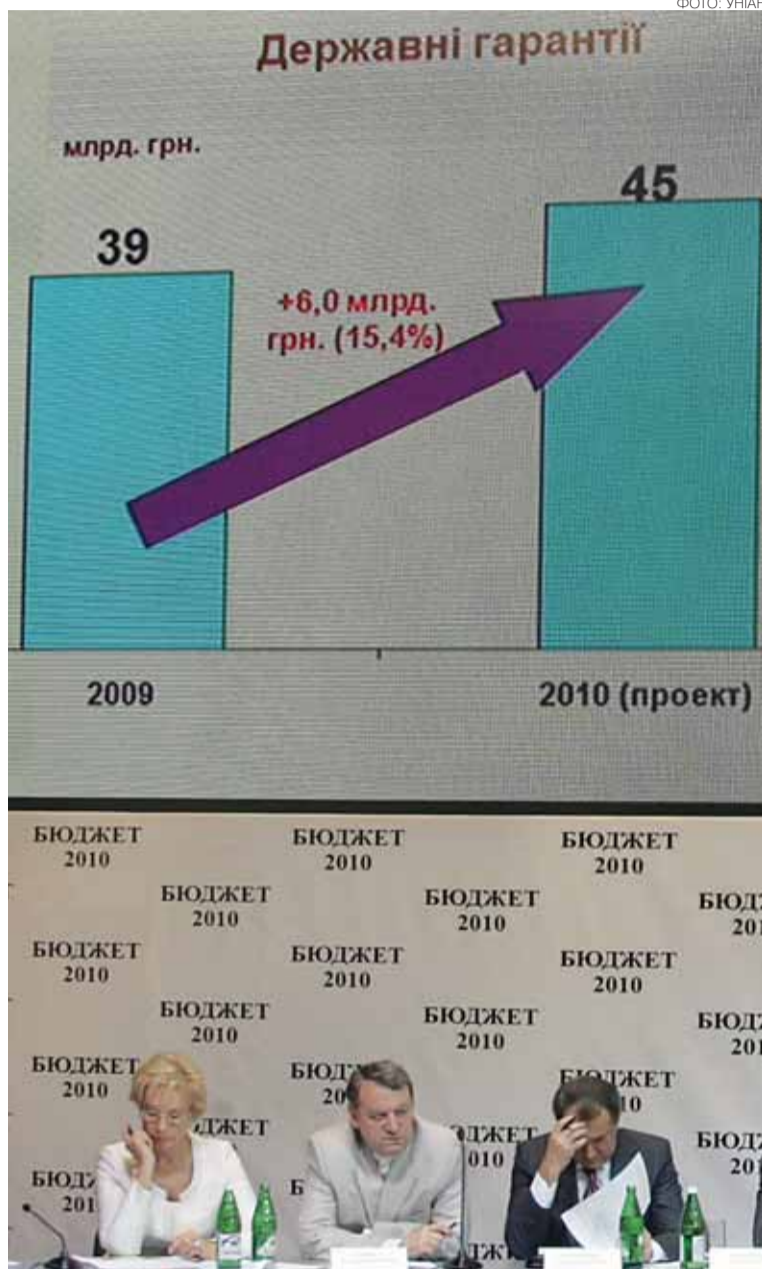
Тим часом у парламенті підраховували, що при торішньому урядовому прогнозі інфляції близько 10%, ми мали реальне зростання цін

близько 23%. А це не дає багатьом громадянам України навіть просто виживати.

ШАХЕР-МАХЕР ВІД ТИМОШЕНКО

Нещодавно прем'єрка на весь світ оголосила, що не має наміру виконувати закон про підвищення соціальних стандартів. То що ж вона хоче зробити насправді?

Виявляється, що 29 жовтня уряд, не афішуючи, прийняв постанову «Про заходи щодо виконання держбюджету і місцевих бюджетів у 2010 році». По-перше, це свідчить про те, що уряд за місяць до розгляду проекту бюджету в Раді знав, що їхні фантазії не пройдуть. А по-друге, уряд хоче будь-що виконати обіцянку, дану прем'єркою Міжнародному валютному фонду, — не підвищувати доходи населення. Бо їхня постанова передбачає наступне: встановити прожитковий мінімум

у розмірі, який буде в грудні 2009 року, а не той, що передбачено Законом, нещодавно прийнятим під тиском депутатів.

Ще одна обурююча деталь — ручний режим керування місцевими бюджетами. Василь Петювка, народний депутат, член Президії Єдиного Центру зазначив, що блокування бюджетного процесу робить місцеву владу заручником недбалості уряду.

«Органи місцевого самоврядування позбавлені можливості ухвалювати свої кошториси на наступний рік, оскільки досі не мають відповідних показників, необхідних для їхнього прийняття. Але це лише півбіді. У разі несхвалення парламентом Державного бюджету на 2010 рік, уряд спрямуватиме кошти до місцевих бюджетів окремими постановами. По суті, йдеться про ручне керування економікою, яке ніколи не сприяло нормальній роботі державного механізму, вело до корупції, непрозорості та розбазарювання державних грошей», — вказує Василь Петювка.

Саме тому парламентарії 20 листопада відправили уряду проект бюджету на доопрацювання. Тепер від Тимошенко та її міністрів залежить, чи буде в Україні нормальний бюджет. Бо у разі надсилання до Ради нового папірця без урахування потреб пересічних українців, новий проект чекатиме та ж доля. Якщо це є метою уряду, то марно сподіватись на їхню постанову про ручний розпил та заморожування підняття доходів населення. Вже зараз депутати оскаржили її в Конституційному суді.

СЕРГІЙ ФЕДОРЧУК

ПІДЗАБУТА ІНДЕКСАЦІЯ

На збільшенні прожиткового мінімуму і приховуванні справжніх розмірів інфляції уряд економить двічі. Бо крім необхідності підняти сам ПМ, є ще й індексація доходів.

В Україні вона існує з 91 року. Тоді на кінець місяця зарплата, нарахована в попередньому, була нижчою від dollarового еквіваленту в десятки разів. Наразі інфляція не така шокуюча. Але в останні роки все одно перевищує 10%. А зростання Індексу споживчих цін хоча б на один процент має супроводжуватися індексацією. Перерахунку підлягають пенсії, зарплати, стипендії, соціальна допомога у розмірі прожиткового мінімуму.

Це регулюється Законом «Про індексацію грошових доходів населення» і двома постановами уряду. Водночас законодавство влаштоване таким чином, що перерахунок доходів залежить від самої людини. Якщо вам не підняли пенсію на рівень інфляції, то ви маєте самі турбувати відповідні органи і можете отримати компенсацію. Експерт Сергій Бондар вказує, що якщо вам востаннє виплатили індексацію, наприклад, в березні 2007 року, то, окрім самої невиплаченої суми, маєте отримати ще й компенсацію у розмірі, який дорівнює індексації, помноженій на індекс інфляції за цей час.

УКРАЇНА І СВІТ

Євробачення по-українськи

На вибори єдиного президента всієї Європи Україна дивиться з оптимізмом: вони відкривають нові перспективи співпраці. Але тільки після наших виборів президента

Днями в Брюсселі обрали першого президента Європи. Шефом 27 держав і майже 500 мільйонів громадян став бельгійський прем'єр-міністр Герман ван Ромпей. Проте країни-новачки євроспільноти заявили про «дідівщину» країн-засновниць. Мовляв, такі важливі рішення у Старому Світі приймаються кулуарно і без них.

Незважаючи на це, Україна не уявляє свого світлого майбутнього без членства в ЄС. Найближча заповітна мета — створити нарешті зону вільної торгівлі і таки підписати угоду про асоціацію під час грудневих перемовин з Євросоюзом. І тут заміщення керівних євровакансій нам тільки на руку, вважають експерти.

ЛЮДИ ІКС

Досі невідомі широкому єврозагалу Герман ван Ромпей та Кетрін Ештон, яку фактично призначили главою МЗС Європи, стануть до роботи 1 січня. Британська баронеса — темна конячка на посаді

працювати над єднанням народів і продовжувати роботу над розширенням Союзу. Щоправда, новоспечений президент-католик виступає проти приєднання до Європи мусульманської Туреччини.

Цьому є пояснення, вважає директор Інституту глобальних стратегій Вадим Карасьов. Він зазначає, що «пост-лісабонська Європа» — це Європа більш об'єднана й однотайна. Тепер політичні рішення прийматимуться більш злагоджено і виголошуватимуться одним голосом. Крім того, Європа, яку раніше називали економічним велетнем і політичним карликом, отримала шанс трансформуватись у політичного важкоавовика. Хоч це і початок нового етапу в історії об'єднаної Європи, швидких змін чекати не варто, нові механізми управління будуть відпрацьовуватись поступово.

ЄВРОВІКНО ДО ЄВРОСОЮЗУ

Різких змін у співпраці Україна-ЄС на обрії не видно. Та нові горизонти у наших взаємостосунках все ж відкриваються.

потенційного члена Євросоюзу, ніж окремі його учасники. Не виключено, що зростатиме і роль країн Центрально-Східної Європи, які бачать нас невід'ємним членом європейської сім'ї. Це дає змогу посилити європерспективи нашої держави», — розповів Єдиному Центру Вадим Карасьов.

Він упевнений, що документ обов'язково підпишуть, але не в грудні, а вже навесні, після президентських виборів. Адже Європа вважає, що укладання угоди зараз може зіграти на користь одного з кандидатів у гаранті. До речі, схожі угоди з Євросоюзом свого часу підписували різні країни, які згодом стали його повноправними членами.

Зона вільної торгівлі дає можливість скасувати митні ставки, податки і збори, а також кількісні обмеження у взаємній торгівлі. В Україні підрахували, що це сприятиме зростанню добробуту українців на 2–7%.

Крім того, на тлі закидів, що у нас триває «інтеграція без європеїзації», тобто європрагнення тільки декларуються, створення зони вільної торгівлі — якраз відчутний крок до впровадження євростандартів і реальних реформ, що наразі повисли у повітрі.

Саме прозорі економічні реформи, конституційна реформа та налагодженість юридичної системи — умова спрощення візового режиму між Україною та ЄС. Україна, як завжди, виконувати подібні умови не поспішає. Тому лише від дружньої Польщі останнім часом можна було почути про лібералізацію візового режиму. І особливої заслуги вітчизняної дипломатії тут немає.

МЗС взагалі півроку жило без хазяїна. Потім нарешті збагнули, що опікуватись зовнішньою політикою та пріоритетними питаннями євроінтеграції нікому. У жовтні ВР призначила на посаду міністра закордонних справ Петра Порошенка, в якого за плечима зовсім немає дипломатичного досвіду. Нині залишається сподіватись, що для ефективної роботи закордонного відомства краще вже хоча б така комплектація, ніж узагалі ніякої.

ДАРИНА БОНДАРЕНКО

ФОТО: Н. ІЛЬНО

Експерти підрахували: зона вільної торгівлі дає можливість не тільки скасувати митні ставки і збори, але й підняти добробут українців на 2–7%. А документ підпишуть вже навесні

головної дипломатки ЄС, адже її ім'я навіть не фігурувало у списку претендентів на пост. Та й про нового «компромісного» президента відомо небагато. Його називають «людиною без якостей». Він — нехаризматичний помірний політик, економіст, найбільша заслуга якого — зменшення зовнішнього боргу рідної Бельгії. Правоцентрист Ромпей володіє даром домовлятися і знаходити компроміси. А про те, наскільки йому притаманна національна риса бельгійців — хитрість, свідчить сам факт його обрання на посаду, оскільки він був накинута навіть экс-прем'єр Британії Тоні Блер.

Взагалі навколо заміщення нових посад, запровадження яких з 1 грудня передбачене свіжопідписаною Лісабонською угодою, мало не розгорівся скандал. Екс-президент Польщі Лех Валенса неформальну процедуру обрання — за вечерею — назвав кулуарною.

«Не так я уявляв собі історичні вибори президента ЄС. Замість прозорих і ясних правил ми маємо закулісні ігри і розмови за зачиненими дверима. Обраному таким чином президенту важко буде розраховувати на підтримку народів і позицію справжнього лідера Європи», — заявив Валенса. А колишня президентка Латвії Вайра Віке-Фрайберга взагалі назвала процес обрання європрезидента схожим на радянське політбюро.

Сам новітній «батько Європи», котрий очолюватиме її у найближчі два з половиною роки, пообіцяв

АКЦЕНТИ ТИЖНЯ

Кабміну прописали фінансовий карантин

Верховна Рада та Президент відмовили уряду в мільярд гривень на боротьбу з епідемією

ФОТО: Н. ІЛЬНО

Уряду порадили самотужки шукати гроші на другу хвилю епідемії грипу та вакцинацію. У четвер депутати не подолали вето Президента, який днями заборонив давати Кабміну мільярд гривень — саме стільки Юлія Тимошенко просила на боротьбу із хворобою. Вирішальною стала позиція Партії регіонів, без депутатів якої голосування провалилося.

Гілки влади не змогли домовитися з різних причин. Приміром, Президент ветовав цей закон через неправильно обрані джерела фінансування. Тимошенко збиралася «позичити» гроші із резервів Нацбанку. Та за словами заступника голови Секретаріату президента Олександра Шлапака, щоб задовольнити уряд, НБУ має ввімкнути друкарський верстат.

«Таким чином Кабмін наражає всіх громадян на збільшення інфляції», — наголосив Шлапак.

Представник президента нагадав, що насправді уряд ще не витратив 500 мільйонів, що раніше були виділені на боротьбу з грипом. «З них витрачено лише 60 мільйонів. А компетентні органи повідомляють про порушення та завищені ціни при закупівлі відповідного обладнання», — заявив Шлапак.

«Ми пропонуємо, щоб уряд відзвітував про ті гроші, які невідомо куди ділися», — заявили представники опозиції. Вони нагадали, що рік тому парламент підтримав виділення 4,6 мільярдів гривень на ліквідацію наслідків повені у Західній Україні. Дві третини цих коштів, за даними Рахункової палати, були розкрадені, наголосили депутати.

«Газпром» оцінив газ для України

Середня ціна газу для України в 2010 році складе близько \$ 280 за тис. кубометрів. Про це повідомив офіційний представник «Газпрому» Сергій Купріянов в ефірі радіостанції «Ехо Москви». Він нагадав, що 2010 року Україна отримає 33,75 млрд. кубометрів газу, але його вартість — близько 280 доларів, відповідає європейськими цінами.

Причиною щедрості Кремля стало усвідомлення того, що Україна втрачає платоспроможність за вищої ціни. «Ми розуміємо, що спробувати отримати кошти з України за газ, який вона не отримала, в даній ситуації просто нереально. Тому і було прийнято таке рішення. Воно було продиктовано економічною ситуацією в Україні, фінансовою ситуацією, з якою, що називається, не посперечаєшся. Можна було б, напевно, висунути штрафні санкції та за поточним роком, вимагати повного виконання контрактних зобов'язань щодо наступного року, але ми чудово розуміємо, що заплатити наші українські колеги навряд чи зможуть», — сказав Купріянов.

Екс-мер Києва збив людину

Колишній мер Києва Олександр Омельченко на смерть збив пішохода. Про це повідомив начальник столичного ДАІ Анатолій Сіренко. ДТП сталося 25 листопада близько 21:20 на Столичному шосе — неподалік зупинки громадського транспорту «Віта-2».

Омельченко їхав до Києва з боку Конча-Заспи на власному Mitsubishi Pajero та наїхав на 48-річного чоловіка. Той переходив через проїжджу частину дороги зліва направо по ходу руху автомобіля екс-мера. Від тілесних ушкоджень чоловік помер на місці.

Після ДТП Омельченко написав письмове пояснення щодо інциденту. Мовляв, рухався він у другій смузі руху зі швидкістю біля 70 км/год — це на 10 км/год повільніше, ніж дозволено у цьому місці. У селі Чапаєва, на місці інциденту, перед його автомобілем через потік зустрічного транспорту начебто несподівано вискочила людина. Омельченко загальмував, але уникнути зіткнення не встиг. До речі, за кермом він був тверезим — це свідчила експертиза, проведена ДАІ на місці аварії.

ЗА КОРДОНОМ

ЛЕНІН • Відреставрований пам'ятник Леніну в Києві відкрили після п'яти тижнів. Його відновили після того, як націоналістичні патріоти відбили вождю пролетаріату ніс. Пам'ятник ремонтувався за кошт Комуністичної партії.

НЕДОВІРА • 40,3% українців вважають епідемію грипу та ГРВІ політичним ходом з метою відвернути увагу людей від важливіших проблем. Про це свідчать результати соціологічного опитування, проведеного ФОМ-Україна.

БАНКІР • У Нацбанку обіцяють обрати нового голову виключно за законом — з дотриманням усіх процедур. Про це заявив керівник групи радників НБУ Валерій Литвицький. Повноваження Володимира Стельмаха завершуються 16 грудня.

ДИПЛОМАТ • Новопризначений посол США в Україні Джон Теффт прибуде в Київ 2 грудня. Теффт є кар'єрним дипломатом і перебуває на дипломатичній службі 37 років, повідомляє Білий дім. З 2005 по 2009 рік він був послом США в Грузії.

ІНТЕРВ'Ю ТИЖНЯ

Леонід Розенфельд:

«Завищені ціни на ліки — зло, з яким потрібно жорстко боротися»

Член Політради Єдиного Центру та віце-президент Академії медичних наук Леонід Розенфельд вважає, що лише українці можуть примусити владу піклуватися про них

Чеський письменник Карел Чапек казав: що менше звань на табличці на дверях вашого кабінету, то вищий ваш статус. На дверях кабінету Леоніда Розенфельда — лише його прізвище, ім'я та по-батькові. Але відвідувачі знають: їх прийматиме людина з такою кількістю регалій, що не вистачить ніякої таблички. Розенфельд — віце-президент Академії медичних наук, член-кореспондент НАН, заслужений діяч науки та техніки, експерт Європейського бюро ВООЗ — і це далеко не повний список чеснот. Медик ще й розбудовує партію Єдиний Центр, активно працюючи в Політичній раді.

І коли мати або батько побіжить до аптеки, а у неї чи у нього не вистачить грошей на необхідне — ось це біда, ось це геноцид

— **Експерти ВООЗ заявили, що наступним кроком у боротьбі з наступними хвилями нового грипу має стати вакцинація. Українські медики вже порухали необхідну кількість доз?**
— Насамперед хочу сказати — альтернативи вакцинації немає. І ніхто, якщо людина бодай трохи розбирається в медицині, ніколи не буде виступати проти неї. Можна виступати проти поганої вакцини, невчасної, неякісної чи погано організованої вакцинації. Але власне вакцинація — абсолютно показана людині. Крапка.
Занадто багато ворогів — вірусів — атакує людський організм. Тому без вакцинації він може й не вижити. Напрацьовано величезний досвід у цьому напрямку — Україні потрібно лише вміло ним користуватися.

Вже було оголошено, що ВООЗ надасть нам 5 мільйонів доз. Якщо припустити, що нас близько 50 мільйонів, то цього вистачить для щеплення 10% населення. Хоча, звісно, які там 50 мільйонів... Ми всі — і керівники держави, і медики — винні в такій демографії.
Але повернімося до вакцинації. От я нещодавно був з перевіркою у Вінницькій області. Знаєте, у нас постійно кажуть «погано» або «дуже погано». А я бачив «добре», і «дуже добре». Є такий район Хмільницький. Я про нього багато чув раніше, тому що там є радонові ванни. І ось мене зустрічає молодий інтелігентний головний лікар районної дільничної лікарні. Уявіть собі, він ще протягом травня-червня провакцинував 20% населення району, у тому числі групу ризику — медиків. У результаті, там не зареєстровано жодного летального випадку, жодного хворого на тяжку пневмонію і жодного хворого медика. І це в районі, куди в санаторії постійно приїздять юрби людей на лікування.

Я пішов по домівках, але не тих, що мені показував цей лікар, а навмання. Усюди, в магазинах та закладах громадського харчування, всюди висять пам'ятки, люди ознайомлені. Просто блискуче проведена санітарно-просвітницька робота. Масковий режим дотримується стовідсотково. Пішов в інфекційне відділення — там все напоготові. У палаті один дядько лежить й читає детектив, до пневмонії чи інших ускладнень йому діла немає. Значить, можемо, якщо вчасно все зробити.

Бачите, навіть вакцинація 20% жителів району дала ефект. Звісно, за нинішніх умов нам важко забезпечити 70–80% щеплень, щоб абсолютно забезпечити країну, але треба прагнути якомога більшого.

— **Вакцина від «свинячого» грипу, рекомендована ВООЗ, буде проходити сертифі-**

ФОТО: Н. ІЛЬНЮ

кацію в Україні? Є дані, що за кордоном кілька людей померли від щеплень. Коли сертифікація буде завершена?

— За всіма вимогами сертифікація необхідна для будь-якого лікарського засобу. У час епідемії цей процес повинен проходити швидко, а не так, як у нас часто трапляється, що листочок з дозволом по декілька місяців лежить на столі в бюрократів. З приводу термінів сертифікації вакцини від ВООЗ — поки нічого не відомо, але я сподіваюся, що процедура буде витримана.

Тепер з приводу смертей. Я не знаю вакцини, яка була б абсолютною нейтральною для організму. В одних вона викликає бурхливу реакцію, в інших — жодної.

Потрібно усвідомити, що вакцинація ніколи не проходить без ускладнень. Зрештою, смертельні випадки траплялися і раніше, і не тільки після щеплення від грипу. Та найголовніше, перш ніж робити якісь висновки, потрібно добре розібратися у кожному конкретному випадку. Тому що збіг у часі ще не вказує на одну й ту саму причину ускладнень. Тобто «після вакцинації» не означає «через вакцинацію». Абсолютно різні реакції на вакцину у діабетиків, людей зі слабкою серцево-судинною системою або тих, які страждають на ожиріння. Хоча, звісно, інформацію про летальні випадки потрібно враховувати. Це не може не насторожувати.

— **Зараз чимало говорять про грип. Але ж є інші віруси, що атакують українців. Чи могли би Ви назвати найнебезпечніші?**

— Якщо вірити статистиці, то смертність від інфекційних захворювань в Україні складає менше 10%.

Вважаю, що ми ні на мить не повинні забувати про туберкульоз і СНІД. В останні роки цими захворюваннями зайнялися дуже серйозно: виділяються значні кошти, діють програми...

Крім того, нам ще довго доведеться відбиватися від гепатитів, які дуже швидко розповсюджуються. Тобто грип — це далеко не єдиний наш ворог. На жаль.

— **Коли розпочалася грипозна паніка, лікарі не одразу встановили, що це за загадкова хвороба. Спочатку говорили про пневмонію, потім — про легеневий дистрес-синдром. Чому була така затримка з діагнозом?**

— Лікарям одразу було чітко зрозуміло, що це грип. Інша справа, дійсно траплялися дуже швидко-

плинні пневмонії — буквально декілька днів, і які не піддавалися лікуванню. На розтині була дуже яскрава картина судинної пневмонії, що викликало подив у фахівців з багаторічним досвідом. Звідси, вочевидь, й пішли чутки про чуму, про розкопані могильники. Хвала Богу, ніхто не подумався згадати про холеру. Або ці історії, наче розпиляли над містами якийсь порошок... Знаєте, якщо зібрати всю інформацію, яка звучала у транспорті столиці, то можна цілі томи історій випустити.

Очевидно, потрібно було проводити серйознішу санпросвітроботу: роз'яснювати людям, що це грип не найлегший, але й не такий вже страшний. Це грип масовий, трапляються ускладнення. Але великої небезпеки немає.

З приводу діагнозу, то справді, возили проби до Лондонської лабораторії, щоб підтвердити наявність вірусу каліфорнійського. Буквально минулого тижня мені телефонував ректор Тернопільського університету, запрошував на

цього препарату? Ось це головна проблема.

І звісно, питання ціни. Я не економіст, мені важко оцінювати її адекватність. Проте дуже часто ліки коштують значно дорожче, ніж за них може заплатити середньостатистичний українець. При чому йдеться не про ексклюзивні ліки, а про ті, які необхідні батькам ввечері, коли у дитини піднялася температура. І коли мати або батько побіжить до аптеки, а їм не вистачить грошей на необхідне — ось це біда, ось це і є геноцид.

Тому я гадаю, якщо ціни на ліки економічно обґрунтовані, але все ж недоступні для більшості громадян, то держава повинна не стояти осторонь, а брати участь у процесі ціноутворення, регулювати його, дотувати виробництво масових ліків тощо. Якщо ж хтось зловживає — з цим потрібно жорстко боротися. Для цього у нас вистачає інстанцій: і Антимонопольний комітет, і комісії при Міністерстві, і МВС, і СБУ, і прокуратура, і так далі.

Для лікарів було відразу чітко зрозуміло, що це грип. Інша справа — дійсно, траплялися дуже швидкоплинні пневмонії

відкриття спеціально обладнаної лабораторії з тест-системами на грип. Я не зміг побувати там, але я точно знаю, що потужність лабораторії — 100 аналізів на добу. Це дуже багато. Подібні лабораторії є в Києві, Одесі та інших містах. Тому тут все гаразд, але ще декілька лабораторій точно не завадять.

— **Ви фахово займалися експертною якістю ліків. Скажіть, чи завжди препарати, що потрапляють до України, проходять відповідний контроль фахівців МОЗ?**

— Ця тема потребує окремої розмови. Я постійно наголошую на її важливості, піднімаю її на різних рівнях.

Питання експертизи стоїть не так гостро, як фальсифікації ліків. Є спеціальний орган — Державний фармакологічний центр (ДФЦ), де є все необхідне обладнання, щоб робити якісні та оперативні дослідження. Свого часу я працював у цьому відомстві.

Так от, уявімо, що спеціальна експертна комісія при ДФЦ видала висновок, що той чи інший препарат відповідає загальноприйнятим стандартам. Де гарантія, що завтра на полицях аптек чи на складах не з'являться підробки

— **Що ви можете сказати про якість популярних сьогодні імуностимуляторів, особливо в грипозний період? Можливо, дасте кілька практичних порад з приводу їхнього вживання?**

— Тут потрібно не забути ще і про харчові добавки також. Але, дійсно, через грип стали більше вживати різного роду імуностимулятори.

Звісно, перед вживанням будь-яких препаратів потрібно уважно прочитати інструкції, а найкраще — порадитися з лікарем. Це не шоколадні батончики — втомився, з'їж батончик і все буде гаразд. Це все втручання в імунну систему людини. Ви її стимулюєте, а може, цього не треба робити. Тому я закликаю всіх бути дуже обережними з будь-якими імуностимуляторами.

З приводу контролю за їхньою якістю, то тут також є проблеми. І харчові добавки, і всі ці стимулятори імунітету начебто і до ліків не дотягують, але й вже далеко не продукти харчування. Зараз я знаю, що в Міністерстві охорони здоров'я всерйоз зайнялися цим питанням, бо як кажуть, хтось дуже добре «проскочив».

РОЗМОВУ ВІВ
ПЕТРО РОЗУМЕНКО

ЗДОРОВ'Я НАЦІЇ

Апаратна зрада

Нестача апаратів штучного дихання — лише квіточка: 70% медичного обладнання в країні потребує заміни

Коки грип не гряне — уряд не пережестить. Саме так можна перефразувати відоме прислів'я, зважаючи на те, як спішно чиновники почали «вирішувати» проблеми у медицині, до яких багато років поспіль нікому діла не було.

Свіжий приклад — спалах пневмонії як ускладнення від каліфорнійського грипу. Саме він продемонстрував, що в Україні гостро не вистачає того, без чого люди вмирають дуже швидко — апаратів штучного дихання. І на жаль, не тільки їх. Реальні потреби в медичному обладнанні задовольняються в Україні на три відсотки від потреби. Згодом ми будемо лікуватися, як у XIX сторіччі — без сучасної діагностики, так би мовити, «дідівськими» методами.

ПООБІЦЯТИ — НЕ ЗНАЧИТЬ ЗРОБИТИ

У МОЗ стверджували: в листопаді 700 апаратів штучної вентиляції легенів (ШВЛ) надійде до лікарень по всій Україні. До речі, їх використовують для лікування не лише пневмоній, але й черепно-мозкових травм, інтоксикацій тощо.

За словами прем'єра, нібито така кількість апаратів повністю задовольнить потребу лікарень. Перша партія — 150 апаратів — надійшла 13 листопада з-за кордону. Але поки що Тимошенко відзвітувала усього про кілька десятків, які вона особисто розвезла по трьох карантинних областях ще на початку епідемії. По шість на кожну лікарню.

Потім ініціатива почала пробуксовувати — звісно, через брак коштів. Усього на закупівлю апаратів було витрачено близько 90 млн. Вартість одного — 110 тисяч гривень, тобто мало надійти понад 800 апаратів. І це при тому, що в країні одних тільки лікарень — майже три тисячі.

ДЕ РАНІШЕ БУЛИ?

Взагалі-то існує ціла «Державна програма розвитку виробництва

медичної техніки на 2008–2012 роки». У ній проголошуються цілком правильні тези. Приміром, що «обов'язковою умовою досягнення успіху в лікуванні... є наявність у закладах охорони здоров'я новітнього діагностичного та іншого медичного обладнання».

Іде ж воно, це обладнання? У тій самій програмі підкреслюється, що протягом останнього десятиліття відбулося істотне скорочення закупівель медичної техніки, що зумовило збільшення парку старої апаратури до 60–70%! Значна частина обладнання відпрацювала 20–25 років, що у 2–3 рази перевищує його технічний ресурс.

Витрати ж на техніку із державного та місцевих бюджетів в 3–4 рази менші від необхідних. Практично не закуповують ані вітчизняного устаткування, ані імпортного.

Водночас попит на вітчизняні виробни зростає, але задовольняється менш як на 10%. Це підтверджується заявками, які одержує МОЗ від управлінь охорони здоров'я. Так, із зазначеного у заявці обсягу — 1155 рентгенів — закуплено лише 40, флюорографів із 536 закуплено 16, апаратів УЗД з 615 — лише 18, кольпоскопів із 713 закуплено 60. Загалом — від 3 до 8% від потреби.

Імпорт, певна річ, ще коштовніший. Загальна щорічна потреба для переоснащення лікарень становить понад мільярд гривень, однак цих грошей в природі вітчизняного бюджету не існує.

УСТАТКУВАННЯ НЕ ВІЧНЕ

Сама прем'єр-міністр змушена була визнати: за 18 років незалежності не було проведено жодного переоснащення санепідемстанцій. Як наслідок, вони сьогодні не мають необхідної апаратури для точного встановлення інфекції або вірусу. Не вистачає також обладнання для дезінфекції та контролю.

Загалом, стан медичних закладів та умови праці медиків — жахливі. Не виняток у цьому на-

віть Київ. Так, улітку цього року слідча комісія ВР заявляла про критичний стан медицини у столиці. Депутати свідчили, що «бюджетне фінансування галузі у 2008 році передбачало понад 2 млрд грн. Реально профінансовано трохи більше половини. Куди подівся 1 млрд грн — суцільна загадка. Відключення лікувальних закладів від водо- та електропостачання набули хронічного характеру».

Автори звіту наголосили, що «в одній з подільських лікарень догниває лабораторне обладнання, необхідне для діагностування та профілактики гепатиту С. Медикаменти в медичних закладах відсутні. Наприклад, у шпиталі для учасників Великої Вітчизняної війни та ветеранів праці у Пущі-Водиці не вистачає не лише медикаментів, а й продуктів харчування. Ветерани отримують їжу, як в концтаборі — раз на добу», — повідомляється у звіті.

«Сьогодні установи, підлеглі Головному управлінню охорони здоров'я, практично не фінансуються, гроші виділяються тільки на зар-

Вірус вліпмати неможливо: за 18 років не було жодного переоснащення санепідемстанцій

плату, до того ж — без стимулюючих надбавок і доплат», — говорить Віталій Коваль, заввідділом Київської міської профспілки працівників охорони здоров'я.

На енергоносії, медикаменти і перев'язувальні матеріали, харчі для хворих в стаціонарах не виділяється ні копійки. Зараз в лікарнях немає елементарних речей — навіть дезінфікуючих розчинів. «Все повинен купувати пацієнт. Хронічні затримки почалися з другого кварталу 2008 року, і борги медустанов зростають з кожним днем», — пояснює лікар.

Тож, назріває питання: чим же має пережоріти Україна, аби лікарні у пришвидшеному темпі були забезпечені всім необхідним? Поки що складається враження, що й перед звичайними синцями наша медицина виявиться безсилою.

НАТАЛІЯ ВІНОГРАДОВА

ФОТО: РНЛ

● АКЦЕНТИ ТИЖНЯ

Зарплати ідуть на посадку

Сьогодні українці отримують на 10% менше, ніж рік тому

ФОТО: Н. ІЛЬІНОЇ

Реальні зарплати українців зменшуються. Головною причиною цього є фінансова криза. Про це йдеться в Глобальній доповіді Міжнародної організації праці (МОП) за 2009 рік, повідомляє Німецька хвиля.

Експерти підрахували, що реальна мінімальна зарплата українців у 2008 році зменшилася на 10%. Такі ж показники вони прогнозують і на цей рік.

Національний координатор МОП в Україні Василь Костиця відзначив, що українські робочі заробляють дуже мало, якщо порівнювати з доходами їхніх колег у країнах Європейського Союзу.

Організація також відзначає в Україні різке зростання зарплатних боргів. «На сьогодні це 1,6 мільярда гривень заборгованості. До кризи було 650 мільйонів гривень. Зараз — понад мільярд гривень заборгованості із зарплат на економічно активних підприємствах України», — повідомив представник МОП.

За даними Держкомстату, реальна зарплата українців у жовтні знизилася на 10,9% — порівняно з жовтнем 2008 року. Зараз вона становить 1950 грн.

Найбільшу середню зарплату минулого місяця отримували жителі Києва — 3224 грн (-26 грн порівняно з вереснем), Донецької — 2204 грн (+11 грн) і Дніпропетровської областей — 2033 грн (+6 грн).

Найнижчий рівень середньої зарплати було зафіксовано в Тернопільській області — 1433 грн (-2 грн), а також у Волинській (1459 грн) і Чернігівській областях (1487 грн).

Ізраїль зняв кордони

Уряд Ізраїлю спростив візову процедуру для українських туристів. Тепер громадянам України, які хочуть відвідати Ізраїль у складі тургруп, оформлятимуть візу за 48 годин замість 10 діб, як раніше.

Таким чином, уряд Ізраїлю сподівається збільшити туристичний потік до 3 млн відвідувачів на рік — і особливу роль відводить гостям з України. За оцінками експертів, дії ізраїльської влади значно спростять відвідування святих місць християнства, насамперед — українським віруючим і студентам.

За словами міністра туризму Ізраїлю Стаса Місежнікова, нововведення є першим вагомим кроком до повного скасування візового режиму з Україною. Крім того, як повідомили в Міністерстві туризму Ізраїлю, найближчим часом в Україні стартує нова рекламна кампанія, покликана ознайомити українців з принадами відпочинку в Ізраїлі.

Готуючись до її початку, до Єрусалиму в середу прибули представники 80 провідних українських турагентств, які на місці ознайомляться з пропозиціями місцевої туристичної інфраструктури.

Пірати звільнили «Аріану»?

Сомалійські пірати повідомили про звільнення судна «Аріана» з 24 українськими моряками на борту. За даними західних ЗМІ, звільнення екіпажу відбулося після тривалих переговорів. За деякою інформацією, пірати отримали викуп у розмірі 3,5 млн доларів.

Водночас компанія-судновласник на момент верстки номера не підтвердила звільнення «Аріани». «Я не можу підтвердити цю інформацію. Ми не уклали з піратами жодної угоди», — сказав Спірос Мінас, глава компанії Alloseans Shipping.

«Пірати робили такі заяви і раніше. Принаймні зараз я не можу цього підтвердити», — додав Мінас, який проводить в Афінах зустріч з родичами екіпажу «Аріани». МЗС України також не змогло підтвердити слів піратів.

Українські моряки провели у піратському полоні понад півроку. Балкер, що належить грецькій компанії Alloseans Shipping Co. Ltd., був захоплений 2 травня у 250 милях на північний захід від Сейшельських островів. Серед заручників на «Аріані» опинилися дві жінки, в одній з яких після зґвалтування піратами стався викидень.

● КОРОТКО

ДОЛАР • Курс долара на міжбанківському ринку вперше з серпня опустився нижче 8 грн за долар. Далі очікується початок значного зміцнення української валюти на готівковому ринку. Банкіри чекають на подальшу ревальвацію гривні — до 7,8 грн за долар.

ТАМІФЛЮ • Приблизно 96% померлих від грипу на Львівщині медики лікували препаратом «Таміфлю», повідомив начальник облуправління охорони здоров'я. «Таміфлю» — не панацея. Його застосування не дуже вплинуло на лікування хворих», — сказав чиновник.

ПЕДОФІЛ • Ректор Академії водного транспорту Василь Михайлов, якого підозрюють у педофільї, «замовляв» п'ятирічних дітей для розпусти. Про це заявив міністр внутрішніх справ Юрій Луценко в інтерв'ю «Газети по-київськи».

ФУТБОЛ • Головний тренер киевського «Динамо» росіянин Валерій Газзаєв може очолити національну збірну України. Про це повідомляє газета «Сегодня» із посиланням на свої джерела. Ймовірно, йому запропонують готувати нашу збірну до Євро-2012.

ЗА КЕРМОМ

Водіям забрили штрафний

ФОТО: Н. ІЛЬНОЇ

Власники авто скаржаться на хабарі та безлад навіть через рік після запровадження нових штрафів

Минув рік з того часу, як уряд запровадив більш жорсткі санкції за порушення правил дорожнього руху. Співробітники ДАІ радісно звітують: нова система покарань дуже ефективна. Штрафи зросли подекуди більше як удесятеро, і завдяки цьому державна скарбниця швидко наповнюється грошима, а кількість аварій, навпаки, зменшилась — на третину (див. таблицю).

Проте, не все так добре, як змальовують. До прикладу, новий прилад для вимірювання швидкості «Візір» став справжнім яблуком розбрату для автолюбителів та правоохоронців. Або скарги водіїв на хабарництва працівників ДАІ. Як запевнили Єдиний Центр автоексперти, «щомісячні плани збору хабарів з ДАІ нікуди не зникли».

НЕВЕЛИКИЙ «ВІЗИР»

Незважаючи на численні скандали, міліція переконує і водіїв, і пішоходів, що «Візіри» — дуже доцільна річ, адже вона набагато точніша, ніж застарілі радары.

«За допомогою «Візірів» та штрафів вдалося викрити значно більше систематичних порушень ПДД, а держбюджет збагатився на 800 млн грн. При цьому місцеві бюджети отримали близько половини цієї суми. Проте, міські голови не зважають на прибутки: треба зробити в містах освітлення, дорожню розмітку, відеоспостереження», — зазначив під час річниці нових правил глава МВД Юрій Луценко.

Та головний міліціонер вочевидь забув про те, що «Візір», м'яко кажучи, технічно недопрацьований. І це незважаючи на те, що на закупівлю приладів держава витратила майже шість з половиною мільйонів гривень. «В Україні працює 360 «Візірів» по 18 тисяч гривень кожний», — розкрив секрет начальник ДАІ Геннадій Коломієць.

Та попри хвалебні оди міліціантів, розрекламований прилад став

причиною справжньої зливи судових позовів проти штрафів, накладених за допомогою «Візіру».

«Люди зверталися до суду і вдало доводили, що прилад несправний. Бо випадків, пов'язаних з безглуздими значеннями «Візіра», в країні — тисячі», — розповів Олексій Черняк-Самойленко, експерт-редактор інформагенції «Друга смуга», що слідує за ДТП у столиці.

Приводом для судової гарячки стала справа харків'янина, який приніс до суду лист від місцевого ДАІ. На фото була зображена не тільки його автівка, яка, начебто, перевищила швидкість, але й АЗС, що, згідно з даними, «летіла» зі швидкістю 66 км/год.

Мабуть, водії досі би легко доводили свою безневинність, якби не втрутилась Генпрокуратура.

«Зниження рівня аварійності спостерігалось лише одразу після запровадження штрафів. Але згодом ситуація стала подібною до тієї, що була до підвищення. Тобто страх у водіїв зник», — вважає Черняк-Самойленко.

Щоправда, вважає експерт, держава дійсно отримала чимало грошей, якими можна залатати діру в бюджеті, однак у землю їх заривати не стала: штрафні «прибутки» влада так і не пустила на ремонт доріг. А це, до речі, також допомогло би зменшити кількість аварій.

«ДАІ розпоряджається прибутками від сплати штрафів наступним чином: сплачує своїм працівникам одноразову грошову допомогу під час звільнення, у розмірі 50% місячного грошового забезпечення за кожний повний календарний рік служби», — розповів Єдиному Центру джерело в ДАІ.

Щоправда, офіційно в Автоінспекції не підтвердили саме такої схеми, зауваживши лише, що розмір компенсацій встановлюється Кабміном.

Нікуди не поділися і звичайні хабарі — змінилися лише тарифи.

Як змінилась аварійність на дорогах України

	2009 рік	2008 рік
Кількість ДТП з постраждалими	32826	46761
В яких загинуло	4607 осіб	7002 осіб
Травмовано	40722 осіб	58008 осіб

Дані з www.sai.gov.ua

Вона скасувала розсилку «листів щастя», виписаних на основі результатів роботи «Візіру» та рекомендувала ДАІ зупинити порушника і виписувати штраф на місці.

Хоча рекомендації — не зобов'язання. У ДАІ швидко відреагували на поради, відправивши апарати на «налаштування». Після цього, запевнив Коломієць, прилад обов'язково працюватиме.

СТАТИСТИКА ПРОТИ РЕАЛЬНОСТІ

Поки ДАІ технічно озброюється, не всі показники порушень змінюються у бік, потрібний міліції. Так, наприклад, кількість водіїв, які «хильнули» перед поїздкою, зросла на третину. Тлумачення просте: за керування автомобілем у нетверезому стані карають громадськими роботами. А їхнє виконання жодна інстанція не контролює, а водії лише шаюються з правами, тому можуть порушувати правила і надалі.

«До підвищення штрафів вони брали хабарі, так би мовити, гуртом — потроху, але часто-густо. Наразі ж навпаки — план важко реалізувати. Тож даїшники спочатку інтенсивно заробляють для держави, а потім кладуть собі у кишеню», — повідомив Черняк-Самойленко.

Як відучити міліціонерів від бажання це робити, знає адвокат Ігор Годецький, президент Ліги захисту прав людини. «Практично у кожної людини є з собою телефон із об'єктивом чи диктофоном, або просто фотокамера. Тому якщо ви відчуваєте, що правда на вашому боці, потрібно дістати цей апарат та зробити вигляд, що ви знімаєте дії інспектора ДАІ. Після цього потрібно пообіцяти, що запис ви «зіллете» в Інтернет. Стовідсотково діє — перевірено», — запевнив правник.

ВАРВАРА КУДРЯВЦЕВА

ОСВІТА

Кредит на граніт

Кредитна система навчання дозволить студентам подорожувати між вузами та самотужки обирати лекції

Аби українські дипломи були зрозумілі для адміністрації закордонних вишів, Міносвіти поступово привводить українську систему оцінювання знань до європейських стандартів. Нещодавно МОН запровадило у вітчизняних вишах кредитно-трансферну систему — ЄКТС. З її допомогою студент зможе легко перевестись з одного вишу до іншого, причому в перспективі — не лише в Україні, адже спроститься порівняння навчальних програм. Наразі у Міносвіти розробляють механізми впровадження цієї системи, і на початку 2010 вона вже має діяти.

НОВІ РЕФОРМИ

Підписавши Болонську декларацію у 2005 році, Україна визначила для себе нові орієнтири освіти — відкритість та прозорість, вільний вибір навчальних дисциплін та мобільність студентів. Отже, кілька років тому всі ВНЗ перейшли на 100-бальну систему оцінювання. Замість звичних п'ятірок і четвірок або відмінно, добре чи задовільно з'явилися А, В, С, D і т.д.

Аби визначити навантаження під час навчання, наразі вводяться спеціальні одиниці вимірювання — кредити. Кожен кредит відповідає 25–30 годинам роботи на тиждень, включаючи не лише аудиторні заняття, але й самостійну роботу, підготовку курсових, дипломних, іспити тощо.

Загалом навантаження студента становить від 1500 до 1800 годин за навчальний рік, що дорівнює 60 кредитам. Кількість кредитів за курс залежить і від складності предмету. Зазвичай ступінь бакалавра можна отримати, набравши 180–240 кредитів, а магістра — це 90–120. Набравши достатню кількість кредитів та отримавши додаток до диплома європейського зразка, український студент зможе вільно вступати до європейського ВНЗ на магістратуру чи аспірантуру, уникаючи тяганини з документами для адаптації українського диплому до європейських вимог.

УКРАЇНСЬКІ РЕАЛІЇ

Подібна система давно працює в Києво-Могилянській Академії. Кожного навчального року студенти «заробляють» певну кількість кредитів, наприклад — 60. Кожна дисципліна «важить» певну кількість кредитів у залежності від складності, обсягу годин, екзаменаційної роботи — зазвичай від 1 до 3. Наприклад, «фінансове програмування», яке вимагає чотири годи-

ни навчання на тиждень, коштує три кредити, а «охорона праці», яка займає дві години на тиждень, — лише 0,5 кредита. Магістерська робота коштує 9,5 кредитів. Зараховуються кредити після того, як студент виконав навчальний план з цієї дисципліни, тобто склав залік чи іспит або захистив роботу.

За нормами Болонської системи, студент має певну кількість обов'язкових та виборкових предметів. Наприклад, 50 кредитів студент витрачає на обов'язкові дисципліни за навчальним планом, а на решту 10 може прослухати ті навчальні курси, які йому цікаві.

«Така система дозволяє студентам бути мобільними навіть в рамках свого університету. Вона дає певну свободу у виборі предметів, і водночас забезпечує, щоб студенти не перевантажувалися», — розповідає Ольга, студентка Києво-Могилянської Академії.

За її словами, якби така система діяла в усіх вишах України, це дозволило б студентам слухати дисципліни у різних ВНЗ. «Наприклад, я могла б один семестр повчитися у Львівському національному, інший у Харківському, отримавши певну кількість кредитів, зарахувати їх у своєму ВНЗ — а потім ще й отримати диплом Могилянки», — мріє Ольга.

БЛИЖЧЕ ДО ЄВРОПИ

Разом з кредитно-трансферною системою МОН також запровадило додаток до диплома європейського зразка. Це так звані транскрипти навчання. На думку Міносвіти, євродиплом стане з одного боку свідченням професійної придатності випускника вищого навчального закладу, а з іншого — сертифікатом про спроможність українських ВНЗ надавати якісні освітні послуги.

Очікується, що це також спростить процедуру вступу до закордонних вишів після закінчення українських. Крім того, дипломи випускників визнаватимуть за кордоном. Принаймні, на це сподіваються у Міносвіти. До того ж, диплом європейського зразка збільшить привабливість української вищої освіти для іноземних громадян.

Впровадження ЄКТС вирішує ще одну проблему — щороку все більше студентів їздять на навчання до іноземних вишів — на півроку чи рік. По поверненню додому у них виникають проблеми із зарахуванням курсів, які були прослухані за кордоном.

За словами керівника проекту про навчання за кордоном Unistudy Олеси Сторожук, введення цієї системи в Україні теоретично полегшить переведення до європейських університетів, оскільки передбачає стандартизацію певних курсів.

«Однак справді «безболісного» вступу українців до закордонних ВНЗ можна очікувати з розвитком спільних програм навчання. Тож на початковому етапі ЄКТС спростить прослуховування курсів студентами, які вже навчалися за кордоном і мають проблеми при поверненні до своїх університетів в Україні. А з удосконаленням освіти загалом сприятиме академічній мобільності», — зазначає пані Олеся. Відтак, нова реформа Міносвіти має всі шанси на успіх, але головне, щоб вона не зашипилася на папері.

АНАСТАСІЯ САБОВА

ФОТО: УНАІН

КВАРТИРНЕ ПИТАННЯ

Вдома і стіни гріють

Центральне опалення щороку стає все слабшим — саме час подбати про радикальне утеплення житла

Шпарини у вікнах, нещільні двері, неутеплений балкон — марнування дорогоцінного тепла. Наче й опалення ввімкнене, але в квартирі зимно: батареї гріють не тільки мешканців, а й повітря на вулиці. Зігрітися можна під дорогим і не завжди корисним для здоров'я обігрівачем, а можна і під теплою ковдрою. Але утеплити свою оселю — раз і назавжди вирішити проблему холодного житла, заощадити кисень та електрику.

БОРОТЬБА ЗІ ЩІЛИНАМИ

Спосіб перший — дешевий і давній для утеплення вікон. Щілини віконних рам зашпакльовуються скрученими шматочками мокрої газети. Зверху заклеюються нарізаним смужками папером. Побічний ефект — навесні папір неспросто відірвати, а раму доведеться перекрасити фарбою.

Спосіб другий. Теж допотопний, але майже безкоштовний. Віконні щілини забиваються ватою чи поролоном. Зверху заклеюються білими смужками тканини шириною чотири-п'ять сантиметрів, можна зі старого простирадла. Замість клею використовується мило, тканина не жовтіє і легко відстане навесні від рами. Вата коштує не більше чотирьох гривень за 100 грам, поролон — дев'ять гривень за метр.

Ще один маловитратний спосіб — залити зашпакльовані щілини парафіном зі свічки. Його розгрівають на водяній бані. Опісля заливають за допомогою одноразового шприца. Шприц коштує близько однієї гривні, свічка — п'ять-шість.

Витративши трохи більше грошей, можна позбутися клопотів із милом, свічками і папером. Спеціальний гумовий ущільнювач коштує близько однієї гривні за метр. Герметик силіконовий — близько 20 гривень.

«Ми щоосені мали мороку з вікнами — ущільнювали, утеплювали, заклеювали, — каже 33-річний киянин Анатолій Сало. — А цього річ вікна замінили на сучасні пластиківі. Від вікон не тягне, не дме. Свічку на вікні ставиш, а вогонь і не ворухнеться».

Такий радикальний спосіб утеплення вікон — не дешевий. Обійдеться він щонайменше у 1150 гривень за одне вікно з однокамерним склопакетом. Та фахівці

радіять ставити склопакет хоча би двокамерний. Він дорожчий на 100–150 гривень, але забезпечить від конденсування вологи на склі.

Ще одна дорога холоду до хати — двері. Задешево їх утеплюють приблизно у такий же спосіб, як і вікна. Підійдуть і поролонові прокладки, й гумові ущільнювачі. Колись зі старих вовняних речей шили спеціальні валики, які підкладали під двері, щоб не дуло з-під них. Двері можна утеплити поролоном й обшити шкірозамінником. Спеціальний поролон — від 16 гривень за кілограм, шкірозамінник — від 10 гривень за один квадратний метр. За 300–400 гривень за вас це може зробити майстер.

Якщо «теплореанімація» вікнам та дверям вже не допомагає, то їхня заміна — найкраща інвестиція у тепло

Якщо така теплореанімація вашим дверям вже не допомагає, їх треба просто замінити. Бронедвері надійніші із точки зору безпеки оселі. Встановлення коштуватиме від однієї тисячі гривень. Можна поставити ще одні двері. Вартість дверного полотна із дерева розміром 200 сантиметрів на вісімдесят — не менше 530–550 гривень. Їхнє встановлення обійдеться ще у 200–220 гривень.

БАЛКОН ПІД КЛЮЧ

До числа стратегічних і дорогих способів зігрітися належить утеплення балкона. Вартість таких робіт у Києві — не менше 12–14 тисяч гривень. За ці гроші балкон розміром 2,7 метра на вісімдесят сантиметрів обшиють спеціальним пластиковим матеріалом. Утеплять пінопластом чи мінеральною ватою підлогу, стіни і стелю. Встановлять однокамерні віконні системи.

Фахові роботи з утеплення

Що утеплюємо	Грн
Вікно	Заміна — від 1150
Двері	Заміна — від 1000
Стіни	180–220 за 1 кв. м
Балкон	Від 7 000

«Обшивка та утеплення балкона коштуватиме близько п'яти тисяч гривень, — пояснює менеджер киявської будівельної фірми. — Вартість може коливатися залежно від матеріалів та обсягу роботи. Можна, звісно, зекономити близько тисячі гривень, обравши, наприклад, профілі вітчизняного виробництва чи відмовившись від шкафчиків на балконі. Працюватимуть над вашим балконом близько тижня. А от самі балконні вікна коштуватимуть близько семи тисяч гривень».

Спрямувати тепло від батарей у квартиру, а не на холодну стінку, можна давнім і перевіреним способом. Він потребує практично лише ваших зусиль, шматка фанери, сріблястої фарби чи фольги. З усього цього можна зробити своєрідний «екран», що відбиватиме тепло від радіатора опалення в кімнату. Цей віддзеркалювач треба поставити між стіною і батареєю, обов'язково сріблястим боком у квартиру.

УТЕПЛЮЄМО ЗЗОВНІ

Є й більш радикальний спосіб не гріти дорогоцінним теплом остижену зимою стінку. «Ми обшиваємо фасад будинку чи квартири пінопластовими плитами завтовшки п'ять сантиметрів, — зазначили Єдиному Центру на спеціалізованому підприємстві. — Цього достатньо для повної теплоізоляції — тепло з квартири не виходить, а холод не потрапляє. Фасад розміром 30 квадратних метрів ізолюється у такий спосіб за три-чотири дні, якщо немає дощу».

Такий теплоізоляційний фасад обробляється спеціальними розчинами для ефективності та довговічності і має кілька шарів штукатурки. Останній шар має такий же колір, як і фасад усього будинку. Коштує таке задоволення 180–220 гривень за один квадратний метр поверхні фасаду. Як переконують фахівці, утеплене у такий спосіб житло робить квартиру прохолоднішою улітку і додає стінам звукоізоляції.

СЕРГІЙ ЯКОВЕНКО

ФОТО: УНІАН

КОРИСНЕ

Зимова дієта: як зігрітися

У холодну погоду ми починаємо їсти більше м'яса, хліба, солодощів та інших калорійних продуктів. Так організм запасується енергією для обігріву. Але якщо не хочете потім сидіти на дієті, зверніть увагу на способи і зігрітися, і не погладшати.

ФОТО: Н. ІЛЬНОЇ

Якщо думаєте, що далі йтиметься про спиртне, дуже помиляєтеся. Міцний алкоголь зігріває лише спочатку: судини розширюються, і тепло розливається по всьому тілу. Однак з кожною наступною чаркою напоїв з градусом діють навпаки: притуплюється відчуття холоду, і ми починаємо мерзнути. Тому краще за все зігріватися гарячими, але неміцними напоями — наприклад, чаєм або вином.

Чай. Звичайний чай зігріває, але краще його вдосконалити. Для цього туди слід додати корицю, кардамон або імбир. Ці прянощі розширюють судини і прискорюють кровообіг. А ще імбир значно знижує рівень холестерину в крові. Кардамон допомагає думати, стимулює роботу серця, дарує відчуття легкості, спокою і благополуччя. Кориця знижує вміст жирів і поганого холестерину в крові, нейтралізує вільні радикали.

Глінтвейн. З міцніших напоїв найкраще для зігрівання підходить глінтвейн — від німецького *gluhender Wein*, «гаряче вино». Його готують з вина, цукру і спецій (додають імбир, корицю, гвоздику). Іноді глінтвейн готують з ромом, коньяком, лікером, лимоном. Але цих інгредієнтів дають зовсім небагато, лише для запаху.

Повноцінне харчування. Щоб не мерзнути взимку, треба повноцінно харчуватися. Причиною чутливості до холоду може бути нестача йоду, калію, заліза і магнію, адже сповільнюється обмін речовин. Багато йоду міститься у морській рибі й морепродуктах, особливо морській капуста. Також налягайте на буряк, яйця, моркву і картоплю. На калій багаті сухофрукти — курага, чорнослив, родзинки. Є він у гороху, квасолі, м'ясі та рибі. Залізо міститься у м'ясі, яйцях, рибі. Багаті ним також яблука й капуста. Магній є в усіх продуктах рослинного походження — овочах, фруктах, зелені. Міститься він і в молоці та м'ясі.

SPA вдома. Прийшовши додому з холоду, не варто пірнати у гарячу ванну — це дасть велике навантаження на серце і судини. Краще приготуйте кавовий скраб з ефірними маслами і розітріть ним. Для скрабу слід змішати півсклянки меленої кави з 2–3 краплями ефірної олії чорного перцю і 5 краплями ефірної олії кориці. Якщо шкіра суха, у суміш можна додати 1 ст. л. оливкової олії або масла аргані. Нанесіть скраб на 10–15 хвилин. Можна обгорнути тіло сухим бавовняним простирадлом. Потім змити скраб у душі.

Обідом визначається Чи треба шкірі пити?

Потяг до певної їжі має наукове пояснення, стверджує американський вчений Алан Р. Хірш. Він 25 років вивчав харчові смаки понад 18 тисяч осіб. Так, якщо мрієте про солоне — імовірно, маєте нерішучий характер, плывете за течією і вашу долю визначають зовнішні сили, а не власні покликання.

Про характер свідчить і шоклад. Якщо любите темний, все ваше життя — нескінченне свято. Ви живете легко і завжди у центрі подій. Якщо віддаєте перевагу молочному — ви тиха, занурена у свої внутрішні переживання людина.

Гостра їжа стимулює інтенсивність обміну речовин. Пристрасть до пряного говорить про те, що ви любите порядок, не хочете даремно витрачати час і ніколи не вдається у деталі.

Любителі солодкого — життєлюбці, які не звикли шкодувати про коєне. Вони виділяються з натовпу і відчувають свою унікальність. А от якщо любите і цукерки, і солоне, це означає, що ваш обмін речовин слід підбадьорити поєднанням глюкози і натрію. Любителі такої їжі — одинаки, часто дуже талановиті, творчі натурі.

Вчені з'ясували, що вода ніяк не впливає на колір шкіри. Щоб мати здоровий колір обличчя, необхідно їсти більше овочів і фруктів. Результати нового дослідження суперечать поради, якій багато років слідували жінки у світі, в тому числі голлівудські актриси, пише *Innovanews*.

Британський харчовий фонд оприлюднив звіт, за яким збалансоване харчування і сонцезахисний крем значно ефективніші для надання шкірі здорового кольору, ніж питна вода. Автор звіту Хітер Юрегір повідомила, що власне питна вода сама по собі не впливає на шкіру — це всього-на-всього поширена помилка.

Вітаміни А, В, С і Е, що містяться в різних фруктах і овочах, важливі для збереження здорової шкіри. Нестача будь-якого з них може призвести до таких захворювань як цинга, дерматит або просто до сухості шкіри.

Водночас чиста питна вода в цілому для здоров'я і для шкіри зокрема, безумовно, не шкідлива. А найбільше старять шкіру куріння і прями сонячні промені.

РОЗВАГИ
ВІДПОЧИНОК

ЄДИНИЙ ЦЕНТР
НАРОДНА ОПОРА

Газета «Єдиний Центр»
№33(45), 28 листопада 2009 року
Видається з 11 жовтня 2008 року
Свідоцтво про державну реєстрацію:
КВ№14205-3176Р від 14.07.2008
Засновник:
Політична партія «Єдиний Центр»
Редакція:
м. Київ, вул. Ярославська, 56 а

тел.: (044) 207 44 72
e-mail редакції: press@edc.org.ua
Передплатний індекс: 37433
Друк: ВПК редакції газети «Вісті...»
м. Бровари, вул. Красовського, 16
Замовлення: 37-33
Газета виходить щотижня
Розповсюджується безкоштовно
Тираж 150 000 екземплярів

25 років у масках

ФОТО: РНЛ

Учасники комік-труп «Маски» влаштували в столиці веселий ювілей

Легендарні «Маски-шоу» відсвяткували 25-річний ювілей. Обравши символічну дату — 25 листопада, — комік-група відзначила своє свято в київському театрі ім. Лесі Українки. Виставу назвали просто — «Ювіляри». Гала-концерт складався з двох відділень. Перше було оригінальним спектаклем-капусником, пародією на урочисті партійні збори зразка сімдесятих — з трибуною, червоним столом і прапорами. Потім комедіанти висміювали пафосні урочистості, на яких ювілярів вітають і вшановують високопоставлені гості.

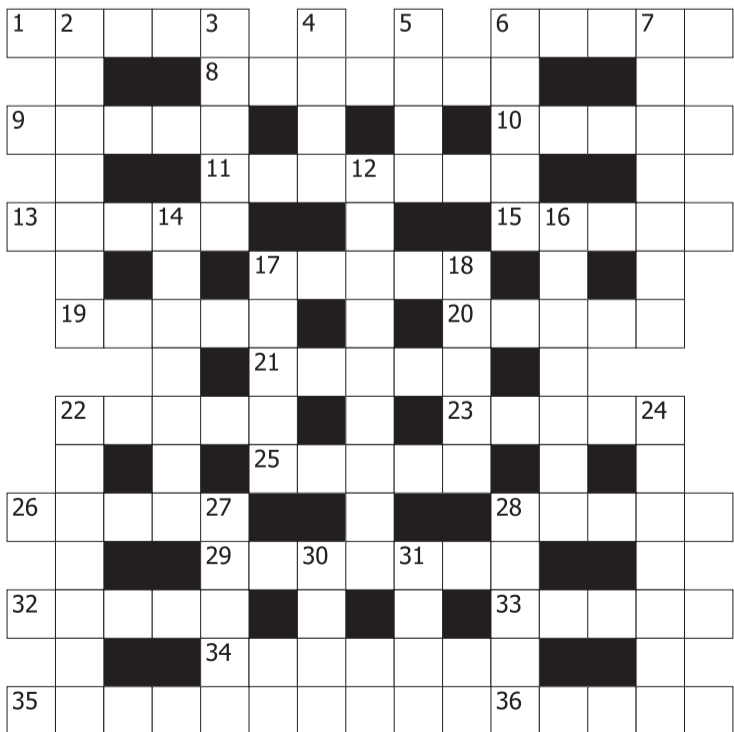
Все було виконано в стилі жорсткої ексцентричної комедії з елементами чорного гумору. А з іншого боку, реальні гості і друзі колективу мали можливість щиро привітати ювілярів. На сцені показали свою майстерність Володимир Комарів (колись грав у «Масках»), Антон Лірник («Камеді-клуб»), Олексій Агольян (серіал «Каламбур»), клоуни «Мімірічі», Олег Емцев, комік-театр «Село дурнів» та інші. Керівник трупі Георгій Делієв з Оленою Вінницькою співали «Тумба-бугі», а з Олексієм Большим — «Злих клоунів».

Друге відділення — це святковий концерт, що складався з кращих номерів «Масок» — «Чай на чотирьох персон», «Мана-мана», «Ексцентрика», «Лебідь» — і сцен зі спектаклів колективу. Глядачі також подивилися на фрагменти з фільмів «Маски-шоу».

Комік-група «Маски» заснована у 1984 році. Перший виступ пройшов під назвою «Біле і чорне». За 25 років знято понад 100 серій легендарного «Маски-шоу». Комік-група ставила також театральні вистави. Нещодавно деяким учасникам «Масок» було присвоєно звання народних артистів України — зокрема, Георгію Делієву та Борису Барському.

Протягом 25 років «Маски» ставали лауреатом багатьох престижних міжнародних фестивалів: у Данії, Шотландії, Північній Кореї, Німеччині, Колумбії, США та, звісно, країнах СНД.

● КРОСВОРД

Відповіді на кросворд з минулого номера:
По горизонталі: 2. Коляска. 7. Крузо. 8. Ялина. 9. Рахунок. 10. Акорд. 12. Сотка. 15. Аут. 16. Светр. 18. Артек. 20. Арал. 21. Натяг. 22. Теза. 23. Автол. 25. Майно. 26. Оса. 27. Агора. 30. Ляпас. 32. Рандеву. 33. Берез. 34. Вибух. 35. Октаєдр.
По вертикалі: 1. Трек. 2. Корд. 3. Лихвар. 4. Соната. 5. Аякс. 6. Онук. 10. Апаратура. 11. Револьвер. 13. Обертання. 14. Альбатрос. 17. Танго. 19. Рикша. 24. Лорнет. 25. Мачете. 28. Ілек. 29. Арго. 30. Лувр. 31. Амур.

По горизонталі: 1. Податок на тютюн та горілку. 6. Команда, що часто лунає на будівництві. 8. Навряд чи комусь знадобиться. 9. Типова жертва плагіатора. 10. Річкова траса. 11. «Вентилятор» турецького султана. 13. Етнічна спільність людей. 15. Повний збіг думок. 17. «Патрон» для степлера. 19. Робота для всіх матросів. 20. Існуюча, встановлена міра. 21. Гравюра на металевій пластині. 22. Душевний підйом. 23. Трава, яка ріже без ножа. 25. «Ареал» бога Нептуна. 26. Спосіб отримання деталей. 28. «Фірмовий знак» на художі. 29. Стан країни після війни. 32. «Одяг», вирахований Піфагором. 33. Пускає сльозу з найменшого приводу. 34. Світильник перед іконами. 35. Урочистий для всіх день. 36. Брутто мінус тара.

По вертикалі: 2. Молоток для здоров'я. 3. І алебарда, і кулемет. 4. Мобільна «хатинка» кочівника. 5. Судно спортсменів та олігархів. 6. Типова погода у січні. 7. Тонке регулювання механізму. 12. Педантичний годинник. 14. Лінія на мапі штурмана. 16. В неї замість волосся — змії. 17. «Срібло» у арсеналі мовознавця. 18. Ім'я педагога Макаренка. 22. Дореволюційний міліціант. 24. Одержувач вашого листа. 27. Бог родючості у слов'ян. 28. Повітряний прийом камікадзе. 30. Час готувати віз. 31. Гігантський тропічний «вуж».

● ГОРОСКОП (30 ЛИСТОПАДА – 6 ГРУДНЯ)

Овен
Цього тижня Ви потягнетесь до нової інформації. Але будьте уважними, фільтруйте її, щоб не забити собі голову відвертою нісенітницею, адже цінні знання навряд чи даються легко і швидко. Прислухайтесь до близьких у прийнятті важливих рішень. У Вашому особистому житті можуть з'явитися нові перспективи.

Тілець
Зірки радять уникати будь-якого ризику в цей період. До своїх цілей варто йти послідовно, при прийнятті важливих рішень покладатися на власне чуття та інтуїцію. Варто бути обережними з технікою, водночас цього тижня можете запланувати процедури для здоров'я, зокрема, хірургічні операції.

Близнюки
На початку тижня зверніть увагу на ділові взаємини. Зараз спільні ідеї якнайкраще об'єднують вас із партнерами і сприятимуть розвитку загальної справи. Гармонія — ознака тижня й у ваших особистих стосунках: це прекрасний час для зміцнення родинних зв'язків і романтичних відносин із другою половинкою.

Рак
Рутинна робота — те, що Вам найкраще вдаватиметься цього тижня, і розпочинати щось нове не варто. Час сприятливий для роботи про своє здоров'я, але небажано займатися самолюкуванням, приймати ліки без рецепту. Наприкінці тижня зірки радять зайнятися побутовими справами — ремонтом, перестановкою меблів.

Лев
Зараз вам, імовірно, захоочеться поринути у любовні пригоди. Однак зірки радять зосередитися на зміцненні існуючих стосунків або просто знайти людину, з якою вам буде приємно проводити час. Період сприятливий для невеличкої відпустки або поїздки до родичів. Приділіть вільний час дітям, їм потрібна ваша увага.

Діва
Насамперед займіться поліпшенням умов життя — зірки віщують успішний ремонт, перестановку меблів або оновлення інтер'єру. Головне — не допускати розбіжностей у цьому питанні з домашніми й заздалегідь домовитись про зміни. У другій половині тижня можете сміливо планувати і робити великі покупки.

Тези
Цього тижня чітко сплануйте всі справи. Будьте послідовними і не піддавайтесь миттєвим примхам. Якщо зможете організувати всі ділові справи, у вас звільниться час на відвідання вечірок, приємні поїздки, спілкування з дітьми або побачення. У цей період добре складуться стосунки із рідними братами і сестрами.

Скорпіон
Фінансові та грошові питання зараз у центрі вашої уваги. Але не варто робити спонтанні витрати чи спокушатися швидкими грошми. Зірки рекомендують у цей період вести суворий облік особистих грошей та записувати всі свої витрати, а покупки робити за готовим списком і не витратити понад заплановане.

Стрілець
Зараз подорожі будуть приносити вам задоволення, тому сміливо плануйте короткі поїздки. Цього тижня зірки віщують вам удачу і в діловому спілкуванні. Водночас у родинних стосунках від вас вимагатимуться неабиякі терпіння та дипломатія. Тижень принесе багато нових планів і цікавих ідей.

Козеріг
Зараз уважно ставтеся до інформації, яку отримуйте. Також намагайтеся бути стриманими з родичами, друзями та колегами, інакше можливі серйозні непорозуміння та образи. Період сприятливий для отримання додаткових доходів. Приділіть увагу собі — подумайте над своїми життєвими цілями, розставте пріоритети.

Водолій
Друзі, які шукатимуть Вашої підтримки у світоглядних питаннях, можуть цілком на Вас розраховувати. Водночас не варто зараз залучати їх до спільних комерційних або фінансових проектів. Натомість зосередьтеся на реалізації своїх мрій — цей період вдалий для планування будь-яких проектів.

Риби
Зараз вам захоочеться розслабитися, і це вдалий час, щоб на самоті поміркувати над своїми цілями у житті. А ось активно чогось добиватися, діяти імпульсивно у цей період не рекомендується. Зараз ви зможете приймати відповідальні рішення, змінювати життя, якщо робитимете це продумано і не поспішаючи.

● АНЕКДОТИ

Запитав Обама у Бога: «Як довго в США триватиме криза?» Бог відповів: «Ще 10 років». Обама заплакав і пішов. Запитав Медведев у Бога: «Як довго в РФ продовжиться криза?» Бог відповів: «Ще 15 років». Медведев заплакав і пішов. Запитав Ющенко у Бога: «Як довго в Україні продовжиться криза?» Бог заплакав і пішов.

— Дивно, що в Україні через грип не закрили на карантин головний розважальний заклад.
— Це який?
— Верховну Раду.

— Чули, незабаром на Януковича нададуть грандіозний компромат?
— Що, знайшли його диктанта з російської мови?

Виділяти гроші на боротьбу з корупцією — це те саме, що виділяти горілку на боротьбу з пияцтвом.

Під керівництвом Гуса футболісти збірної Росії почали більше забувати. Тепер во-

ни забили навіть на Чемпіонат світу!

Напис на упаковці ліків: «Перед застосуванням захворіти».

Президента РФ Дмитра Медведева висунуто на премію «Оскар» — у номінації «актор другого плану».

— Як називається найпотужніша американська хімічна зброя?
— Макдональдс.

Іде битва за врожай. Урожай чинить відчайдушний спротив — відчуває свою загибель...

— А ти знаєш, що через глобалізацію скоро не буде ні італійського, ні англійського, ні американського?
— Та чув, звісно. Все буде китайське.

— Мамо, знаючись, це мій хлопцеві Іван. Не п'є, не палить, не лається...

— Доню, а тобі з ним часом не нудно?